

בסוד תוספת הוא המוחיל, וחו"ב נאצל בנתי"ע ע"ס היינו שכוללים את כל הספירות, משא"כ המל' נאצלה בבתי' נקודה אחת שאין בה אורך רוחב ועומק, ושאר הספירות שבה נמשכים לה בסוד תוספת. ובענין זה מה שהמל' נאצלה בסוד נקודה אחת יש בזה ב' שיטות, אם הוא בבתי' כתר שבמל' או בבתי' מל' שבמל'. וכל הנהגה בעבודת האדם, דהנה מלכות בעבודת ענינה קבלה ע"ל. ובה הוא ההפרש בין מל' שבמל' לכתר שבמל', מל' שבמל' הוא הקב"ע שלמה מהבנה והשגה, והיינו, שלאחרי שלימות ההשגה הוא בא לידי הכרה דחכמה הידיעה שלא נדענו, ולכן הוא עובר עבודתו בבתי' קב"ע, וכמאמרנו לית מחשבה תפיסה בר כלל אבל נתפס איהו ברצותא דליבא, שאפילו מחשבה הקדומה דא"ק אינה יכולה לתפוס בו, אלא שנתפס ברצונ' וקב"ע שלמלה מטעם ודעת. ורצון הגורמין יניקה כו', אין יניקה מבה"י המל', כי שם ועון בבתי' סילוק האור שלא יכול להיות מזה יניקה, היינו, שכל הספירות שבה מתעלים למעלה ולא נשאר רק נקודה אחת. אלא שמה גופא מובן שבמל' יש חילוקים, שפעמים מאירים כל הספירות במל' ופעמים לא, ובדוגמה ללבנה כפשוטה, שישנו חילוק בין מולד הלבנה לקיימא סיהרא באשלמותא, וכמו"כ הוא בבתי' המל', דסיהרא לית לה נהורא מגרמה כלומא רק מה שמקבלת מלמעלה, ולכן פעמים מקבלת ופעמים אינה מקבלת יורדות כו"ס, משא"כ בבתי' המל' כמו שהיא באצילות, אנכי שלומי אלוני, ישראל, אין בה שינויים כלל, וכמו בלבנה כפשוטה שהשינויים בה הם רק בהחלק שכנגד הארץ, משא"כ בפני

הלבנה -

- (12) ראה בחינוך עולם הי"ח פ"ב. עיקרים מ"ב פ"ל. של"ה קצא, ב. (13) ראה המשך חרס"ו ט"ע נז ואילך. ד"ה מרגלא בפומי' דרבא תרפ"ט פ"ב (סה"מ קונטרסים ח"א כט, סע"א ואילך). (14) זח"א לג, ב. רמט, ב. ח"ב רטו, א. ועוד. וראה ספר הערכים-חב"ד ערך אור הלבנה ט"ב סק"א. וש"נ. (15) משלי ה, ה. וראה לקו"ח פניחם עה, ד. אה"ח נ"ר עה"פ (ע' חקטד ואילך). (16) ש"ב כ, יט. זח"ג קפ, ב. וראה אה"ח שם עה"פ (ע' מה ואילך). המשך העריב ח"ב פשפ"ד. פש"צ ואילך (ע' תשצ. חת ואילך).

הנחת ה"ח בלתי מוגה

הנחת ה"ח בלתי מוגה

נחמן נחמן עמי גו', ומביא בזה כ"ק אדמו"ר (מהרש"ב) נ"ע [במאמר ד"ה זה מש"פ נחמן וט"ו באב דשנת עת"ל] את מאמר הילקוט שבכנ"ב ב' בכיות דכתיב תבנה שהיא על ב' חורבנות דבית ראשון וביני שני, אמר ג"כ הניחום בכפלים. והמשעות הוא שהניחום בכפלים הוא ג"כ על ב' המקדשים, דמכיון דב' הכניות (בכר תבנה) הם על ב' המקדשים, צריך לומר דהניחום בכפלים (נחמן נחמן) הוא ג"כ על ב' המקדשים, בית ראשון ובית שני. ומדייק בזה בהמאמר, דצריך להבין, מאחר שאמר נחמן על בית ראשון, וידוע שאז הי' גילוי אור נעלה ביותר מביניה שני [ש"לכך בבית שני חסרו ה' דברים שהיו בבית ראשון], לא הול"ל עוד נחמן על בית שני, דיש בכלל מאתים מנה. והנה במשנה דמס' תענית איתא לא הינו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב ומביא ע"ז בהמאמר, דאיתא בפרי"ע חסידים ע"ז דאז הוא מילוי הלבנה בשלימות, קיימא סיהרא באשלמותא. ומדייק בזה, דממה שאומר לא הינו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב משמע שהוא יו"ט גדול יותר גם מפסח וסוכות, וצריך להבין, שהרי גם חג הפסח וחג הסוכות הם כט"ו לחודש, וא"כ הרי גם בהם ישנה אותה המעלה דחמשה עשר באב - קיימא סיהרא באשלמותא.

ולחב"ז כל זה מקדים בהמאמר שם מ"שסו ויחרון ארץ בכל היא מלך לשדה נענב, והנה ארץ ארץ הוא בבתי' מל', דזהו גם מה שהלכנה היא בבתי' המל', כי הלבנה לגבי השמש הוא כמו ארץ לגבי שמים, וזהו ויחרון ארץ בכל היא, שהיחרון דבתי' המל' (ארץ) הוא ע"י ספי' נקודה אחת, דזהו הפרש בין דהנה ידע"ו דהמל' נאצלה בבתי' נקודה אחת, ומה שנמשך בבתי' המל' לשאר הספירות, דז"א נאצל בבתי' וי"ק, ומה שנמשך בסוד -

- (1) ישע"י מ, א. (2) נדפס בסה"מ עת"ר ע' רכא ואילך. (3) שמעוני עה"פ (רמז תמה). (4) איכה א, ב. (5) יומא כא, ב. (6) ב"ע ע"ד, א. ב"ב מא, ב. (7) כו, ב. (8) ש"כ"ג בסופו. (9) זח"א קנ, רע"א. ח"ב רטו, א. רכה, סע"ב. ועוד. (10) קהלת ה, ח. (11) ע"ת שיי"א (שער המלכיים) פ"ה. ובכ"מ.

היה' בנתי' משכיל לאיתן האורתו²⁵, שם ע"ב שלמעלה גם משם ס"ג.

15 והנה במישוי ויתרון ארץ ככל היא, הנה יש ב' בתי' ארץ, וכמבואר בתו"א²⁶ ובארובה בתו"ח ובאור התנ"ך, עה"פ²⁷ אחרון לפני' ה' בארצות החיים, ארצות ל' רבים, שיש ב' ארצות, ארץ החתונה היא בתי' המל', כנ"ל, וארץ העליונה היא בתי' הנינה. וזהו ויתרון ארץ בכל היא, וכשם שהמל' נוקבא המקבלת מספ' החכמה. והעבודת האדם, הוא החילוק בין עובדי ה' בנשמתו לעובדי ה' בגופא.

16 והנה כש הוא בעבודת כאו"א מישראל ושישנם ב' העבודות ויתרון ארץ בכל היא, העבודה לעובדי ה' בנשמתו והעבודה לעובדי ה' בגופא, כן הוא גם בכללות העבודה שהוא בבית המקדש, דענינו הוא ב' בנשמתו ובגופא. וזהו החילוק בין בית ראשון לבית שני, וכמבואר בדרושי הקיעה שופרס, דבית ראשון הוא בתי' י"ה, וכן שני שבו"א, כד ספ"י הנינה היא בתי' נביא שני הוא בתי' ו"ה, די"ל שהו"ע עובדי ה' בגופא, וזהו גם מה שעיקר ענין הגזירות והסייגים נחתשו בזמן בית שני, לפי שבזמן בית ראשון, שהיו בבתי' עובדי ה' בנשמתם, לא היו צריכין לגזירות, משא"כ בזמן בית שני, שהיו בבתי' עובדי ה' בגופא, הרי נשכיל הגוף צריכין לגזירות וסייגים. ועד"ז הוא גם בענין מלך לשדה נעבד, שנתי"ל שהכונה בזה הוא לוידיה המל', שבוה ג"כ ב' ירמיהו, הירידה המל' והירידה דבינה, דכאמה בחתי, דבחורבן בית ראשון הייתה רק הירידה דבינה, משא"כ בחורבן בית שני הייתה הירידה למטה יותר, גם הירידה דמל'.

25 ל' הכתוב - חהלים פט, א. 26- ר"פ וישב. וראה גם לקו"ח פורשתו ג, ד. 27 ר"פ וישב. אורח"ח וישב כרך ה חתפה, א ואילך. 28 חהלים קטז, ט. 29 רמב"ם ריש הל' ביהב"ח. 30 ראה לקו"ח ר"ה נז, ג ואילך. סידור שער התקיעות רמג, ד ואילך. 31 ל' הכתוב - יחזקאל טז, מד. וראה ב"אורח"ז נח ד, ד. וככ"מ.

תנחת התי' בלתי מוגה

ל' ח' 30
ל' ח' 31
ל' ח' 32

11 חלבוה שכוניג השמש אין בו שינויים¹, וזהו ויתרון ארץ בכל היא, ארץ הוא בתי' המל' שנאצלה רק בתי' נקודה אחת, וצ"ח יתרון ארץ, להמשיך שאר הספירות במל' שהוא בסוד תוספת, שדה נמשך ע"י כ"ח², ספירת היסוד.

12 מלך לשדה נעבד, יש בו ב' פירושים, כד³ פירש מפרש מאן מלך דא מלך עילאה, דאחמבר לשדה כד איהו נעבד, והיינו, דשדה הוא בתי', המל', וכאשר בשדה נעבדה, נמשך בה בתי' מלך עילאה, בתנ' ועוד פירש בזה⁴ מלך לשדה נעבד לגירעונת, דאיה שדה ואיה שדה, איה שדה דקדושה ואיה שדה דלעו"ז, ומלך הוא בתי' המל', אשר המל' נאצלה בבתי' נקודה אחת. ונתח"ל דבזה שהמל' נאצלה בבתי' נקודה אחת, שישות, אס הוא בתי' כתר שבמל', או בתי' מל' שבמל', והרי ב' עניינים אלן ישנם במלך, וכמבואר בדרומ"צ מצות מינוי מלך⁵ דמלך ענינו להמשיך בתי' קב"ע בכל ישראל, דלכן ארו"ל⁶ המלך כיון שרקע שוב אינו זוקף, ומבואר שמש, שבוה גופא ב' בתי', קב"ע שלמשה מוט"ד (בתי' קל' שבמל'), וקב"ע שלמעלה מהגבלת שכלו (בתי' כתר שבמל'), וכיון שהמל' נאצלה בבתי' נקודה אחת, ע"כ אפשר להיות שיה' מלך לשדה נעבד, בשדה בלעו"ז. דהיינו, דכאשר אינו מאיר גילוי אלוקות במלך, ע"י נעשה לידת המל'.

13 זהו ויתרון ארץ בכל היא, מלך לשדה נעבד, דארץ הוא בתי' המל', ויתרון ארץ בכל היא, שנקראת כן לפי שהיא כונסת עיה"ל, ספ"י היסוד, שנקראת כן לפי שהיא כונסת בתוכה את כל שאר הספירות, שנמשכן במל' בסוד תוספת. אבל כאשר מלך לשדה נעבד, שונעש ירידת המל', הנה ירידה זו הי' צורה על' י, שע"י עבודה הנידודים מתעלית המל' לעינת שם נקבא חסונב גברג⁷, וכלשון הקבלה⁸, דלע"ל חתי' עליינה שם כ"ח בשם ס"ג שלמעלה משם מ"ה. ויתירה מזו, דעליית שם כ"ח

14 וראה בכ"ז ספר הערכים שם ט"ה סק"ב-ג. ושי"ג. 17 ח"א קכב, א. 18 ח"א פ"ג (ק, א). 19 שם, סע"א ואילך. 20 פ"א (ק, א). 21 ברכות ל"ד, ב. 22 פ"ג (ק, ב). 23 ירמ"ל, לא, כב. 24 ראה לקו"ח בחוקותי מז, ג. ביאור"ז בלק קט, ד. חו"ח ד"ה בראשית ברא ה"ב, פל"ב ואילך (טז, סע"ג ואילך). וככ"מ.

תנחת התי' בלתי מוגה

והנה ענין זה נמשך בט"ו באב בכל שנה ושנה, וע"ש התפוז
באג"ק בנ"ג לר"ה שבכל ר"ה יורד ומאיר אוי אוי
עליון יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם אור עליון
זה, מוכן, שכן הוא גם כנוגע לט"ו באב, וכפשוט הענין
שנצטוונו להעלות בקודש, ועד שבאיים אל הנחמה לע"ל, דא
יהיו נישואי הקב"ה וכנס"י, שזה שייך לט"ו באב, שהרי בו
נוה ציון וירושלים יוצאות כו' ואומרות כהן שא נא עיניך
כו"ש, היינו שבנ"י מבקשת מהקב"ה שישאנה. ואז יקיים גם
הטעם השני שבנ"י במאמר הנ"ל על ט"ו באב, שאז חשב כחה של
חמה, היינו כוחם של אוה"ע המונין לחמה, והיו מלכיים
אומנין גו"ש, וקיימים היעוד נחמן נחמן עמי גו', במהרה
בימינו מש.

- (40) ט"ו ל"ג (41) ברכות כה, א. וש"נ. (42) ראה שמו"ר
- טפס"ו. (43) משנה תענית כו, ב. וראה ברייתא שם לא, א.
- (44) ראה לקו"ש ח"ד ע' 336. ואילן. (45) ד"ה נחמן עמי"ר
- טה"מ עמ"ר ע' רל. (46) ברייתא תענית שם. ז"ב שם, ב.
- (47) סוכה כט, א. (48) ישע"י מט, כג.

נחתת ה"ת בלתי מוגה

והנה מנואר בארורה בהמאמר שם, דיודע הכלל בעלייה וירידות
דכל שהירידה היא ביותר העלי' היא ג"כ ביותר, ומה
מוכן גם בהירידה דחורבן בית ראשון וחורבן בית שני,
דמכילין שהירידה דחורבן בית שני העלי' ירודה גדולה ביותר גם
לגבי חורבן בית ראשון, לכן גם העלי' שמחורבן בית שני היא
עלי' גדולה ביותר גם לגבי העלי' שלאחרי החורבן דבית ראשון.
וכוה וכו' מה שנאמר נחמן נחמן ב"פ שיש נחמה גם על בית
שני, דמכילין שהירידה דבית שני היא למטה ביותר, דהבית
שני עצמו הוא למטה מבית ראשון, ועד שמבואר בע"ת
שב"ת כה שני היתה המל' למטה מפני שהיתה בזמן גלות בבל,
ועתה כ' חורבן בית שני שהוא למטה מחורבן בית ראשון, וכל
השו"ע דחורבן בית שני המה לך, לכן העלי' והנחמה היא
למעלה יותר, וכנ"ל דלפי ערך הירידה כן היא העלי'.

וזהו לא היו ימים טובים לישראל לחמשה עשר באב כו', דט"ו
באב ענינו העלי', שאחרי הירידה ועד שע"ז מתגלית
כוונת הירידה שהיא בשביל העלי', וכמו בטעם הראשון
(בזמן) על הירידה דט"ו באב, יום שכלו לו מת מדברא, דנאמא
כלו למוה בט' באב, ורק שחשבו שמה טעם בחשבונא, ובט"ו באב
נחמלה שאם הדברים בה' אל קיימם הירידה דחורבן בית ראשון וכו'
הוא בהעלי', דט"ו באב יגבי הירידה דחורבן בית ראשון וכו'
שני בט' באב, ולכן הירידה דחורבן בית ראשון יציימם,
אך שגם הם כט"ו לחודש במילוי הלילה, דפסח ענינו יציימם,
וכן בסוכות כתיב כי בסוכות הושבתו את בני ישראל בהוצאת
אחרי מארץ מצרים, משא"כ הנחמה על חורבן בית שני שהיא
לעמ"ד, כתיב בה', כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, שהיא
נפלאות גם בערך יציימם.

- (32) שער מיעוט הירח פ"ב. (33) או"ח טו"ס חקטם.
- (34) תענית ל, טע"ב. וכ"ה גם בב"ב קכ"א, טע"א. (35) אי"כ"ר
- פתיחתא לג, הונא בפרש"י ותוס' תענית שם. רשב"א ד"ה שכלו
- בו מתי מדבר - ב"ב שם. (36) פרשנות ד, ד. וראה פרש"י
- עה"פ חוקת כ, כב. (37) אמור כג, מג. (38) מלכה ז, טו.
- (39) ראה אוה"ת נ"ך עה"פ (ע' תפ"ו ואילן). וש"נ.

נחתת ה"ת בלתי מוגה